

ENYÉRMELGYZEI NAJLO

Előfizetési árak

Falyben :		Vidéken :	
1 óra	1 K.	1 óra	1.50 K.
1/2 évre	3 K.	1/2 évre	4.50 K.
1 évre	6 K.	1 évre	9 K.
1 évre	12 K.	1 évre	18 K.

Megjelenik minden hétköznap este 8 órakor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Szent István-tér 1.

TELEFON 202.

Egyes szám: 4 fillér.

Hirdetés díjszabás szerint.

Felsőszerkesztő és lapfőtudós: Baranyay Lajos.

A förtelmes

tömeggyilkosság földerítése két-ségtelenül bebizonyította, hogy az emberbőrbe bujt vadállat az újságok apróhirdetési révén szerezte az áldozatokat, akiket kifosztott és meggyilkolt. Ezt a hivatalos, elszomorító megállapítást mindössze két három újság merészelt megemlíteni és leszögezni, már tudniillik azok, amelyek eddig is ellenségei voltak a nyomtatott betűk utján való leánykereskedelemnek s a büntető ezen öcsmánységának, a többiek, a nagyszámu egyéb újságok mélyesen hallgatnak arról a tényről, lapitanak, semmit sem akarnak tudni róla, akárcsak a gyilkosnak cinkosa, Nagy János, aki még mindig konokul tagadja részességét a pártatlan álló büntényben.

Hogy ezek a levelezési és házassági apróhirdetésekkal telített újságok némak maradnak a förtelmes ezen pontjánál s nem hangoztatják hogy a kerítés közvetítését ők végezték a jölfizetett aprókkal, azt előre tudtuk. Annyit azonban elvártunk, hogy ezek a magukat igen nagy tekintélynek képzelő organumok bűnbánólag szégyenelni fogják a világszenzációban való részességüket s megszünik a kerítés a sajtó betűi által, — hogy máról holnapra örökre eltűnik az olombetűs bordélyrovat s nem lehet több az újság utján a Kiss típusoknak áldozatokat szerezni.

Végignéztük tegnap az újságokat. Csalódtunk. Egész hasábra terjedő levelezést és házassági ügyeket találtunk bennük. Akárcsak mint tegnapelőtt, egy hónappal, egy évvel előbb, talán még többet. Az üzlet, a „pénznek nincs szaga” nem enged. Ezek miatt még száz Kissnek a története ismétlődhetik, nekik az is hekkuba lesz. Azokat is megírják nagy erkölcsösséggel, sok lével, még több alakoskodással, a hírhejt aprók azonban még akkor is olvashatók lesznek.

Hogy kicsoda kétségbeejtő sajtóerkölcsi felfogásra vall ez,

arra már igazán ne fogyasszuk a festeket. Még arra sem, hogy milyen komolyan kell tekinteni az ilyen újságok erkölcs-predikációit. Es ne kiabáljunk paragrafusok után, amelyek megszorítják a kerítésnek ezt a módját. Hasztalan lenne az is. A profítéség mindig talál furfangot, amelylyel a legszigorubb törvények mellett is meg tudja védeni jól jövedelmező kerítési pénzforrását.

Itt csak egy segít, csak egy mód van, amelylyel kényszeríteni tudjuk az újságokat arra, hogy hasábjajkát ne adják ki berbe az erkölcselenségnek. Bojkottálja a társadalom az ilyen újságokat. Hígyjék el, egy hónap múlva még arenyáért sem tudnának Kisék és társaik egy négyzetmilliméternyi helyet sem kibérlni a bűn fertőjének közvetítésére. Próbálják meg! Sohsem olvassuk többé, hogy fess paritképes, józan fiatalember szórakozni szeretne egy „tisztességes” leánnyal, meg hogy a kávéházban X újságra figyelmeltett-szósze szépséggel melyik sarkon lehetne megismerkedni.

Háboru.

Asquith Dublinba érkezett és elégansböröndjében veszedelmes ajándékot hozott Irországnak. Ez az ajándék az egész Irorszóra kimondott ostromállapot és statárium, amelyet György király elnökölésével tartott rendkívüli minisztertanács rendelt el. Irországnak tehát — ugylát-szik — nem olyan teljes az angol kormány győzelmé, mint amilyennek hirdette. Maxwell generális akasztott és agyonlövott eddig egy tuat ir fölkelővézért, de a kivégzések nyomán nem csönd támadt Irországnak, hanem halalos elkeseredés és kétségbeesett készülődés az újabb harcra, amelyet aligha tud majd megakadályozni a Maxwell kegyetlenkedése és az Asquith cinizmus. Dublinba való érkezése után mindenekelőtt három dollogal foglalkozott az angol miniszterelnök és pedig: az az új halalos ítéletek szükségességéről, az ostromállapot kihirdetéséről és a felkelés okozta károkok megtérítéséről. Arról, hogy Irorszag szabadságot kapjon, nem tárgyaltak.

Olasz harctér.

A Doberdó-fensikón ma éjjel, San Martinótól nyugatra az olaszoknak egy heves gézgránát-támadását elkeseredett harc után visszautasítottuk.

Acinkotai bádoghordók és a vallás.

Szentes Béla „tudósi”.

Kezdjük csak mindjárt Szentes Bélaival. Ugy-e nem kell bemutatnunk? Szentes Béla újságíró. Szentes Béla a Világ riportere. Szentes Béla nemkeresztény. Szentes Béla szabadkőműves. Szentes Bétát nem mindig így hitták. És — mint mindjárt ki fog tűnni — Szentes Béla kétbalkezű ember.

Szentes Béla iszonyuan felborzolja a fiatal sövényét minden alkalommal, mikor valamelyik klerikális lap elég vakmerő megállapítani, hogy a hadseregszállítók többnyire nem keresztény emberek. A posztócsalók sem azok. A Rudnay-marhák megszóói sem azok. A hamisán bukok sem azok. A leánykereskedők sem azok. Tehy nyire. Hanem sok mindezek között a szabadkőműves. Szóval, Szentes Béla is nyíltan haragszik. Nagyon haragszik és — ez a körülményekből önként következik — sokszor haragszik. Es azt mondja: minék a bűnösségbe belekeverni a vallást?! Miköze a vallásnak a gaszághoz? (Pedig hát hiszen azok a „klerikális” lapok nem is mondják soha, hogy azok a gazemberek vallásos nemkeresztények. Nem! Csak — vagy söt: szabadkőművesek.)

De, mivel Szentes Béla sokszor és nagyon haragszik, hát szinte természetes, hogy egy saskeselyű (majdnem fűlesbaglyotmondottunk) szenvedélyességével ragadja meg a nagyon ritka alkalmat, hogy a kölcsönt — már amint ő hiszi — visszaadja. Pompás fát nekí most cinkotai Kiss Béla. Sok-sok riportertársával együtt ő is kirándult Cinkotára. A nyájas olvasó persze azt hiszi, hogy, mint a többiek, Szentes Béla is csak a vérszomjas gazember áldozatainak száma iránt érdeklődött. Hogy csak a boncoló egyetemi tanárok körül forgolódték. Hogy csak az orvosi szakértők véleménye izgatta. Hogy csak a gyilkos cukorspárgák hosszát méregette. Hogy csak az áldozatok ruhadarabjai között turkált.

Nem, és százszor nem! Ő nem olyan riportert, mint a többiek. Ő nagy pszichiater. Őt elsősorban Kiss Béla lelkiállaga izgatja. Vallási hovartartozódásáig. Őt a szabadkőműves, ki előtt „a vallás mellékes, közömbös dollog.” Őt, aki ilyen bagatell dolgokon már régen messze felül-

emelkedett. Őt, aki oly élénken tiltakozik minden egyes alkalommal, ha valaki a hadseregszalók vallási hovartartozódáságra iránt érdeklődik.

Olaszoknak kíváncsiságát kielégítendő, persze, a bűnügy, a vizsgálatai adatairól is beszámoló jöjrosssul; de a fő nem ez nála: Az ő riportjának a magva így fest:

Mit tud a csömöri plébános Kiss Béláról?

Istenfelő, vallásos embernek ismerték mindenütt a községben Kiss Bétát. Öv. Tóthné azt is elmesélte, hogy az ő sógornőjének „az tetszett legjobban a Kissen, hogy olyan nagyon vallásos. Mindig volt nála szentkép és imakönyv.”

A szobájában is volt egy nagy szentkép, amely a szent családöt ábrázolta.

Cinkotán van ugyan római katolikus templom, de katolikus pap nem lakik a községben. A csömöri plébános szokott átjönni misézni, gyóntatni, esketni és temetni.

Csömör két állomásnyira van Cinkotától. Gyönyörűen fekszik a község, melyen benn egy csupa zöld árokban. A katolikus templom messze magasan kiemelkedik. Az egész vidék a templomot iratja.

A plébánia-épület a templommal szemben van. Kratochwill József plébános okosszavu, modern gondolkozásu pap. A zene-teremben találjuk épp zongorája, cselloja, harmóniuma mellett. Újságot olvas. Nagy kuttyája, Hektor öt fekszik a lábánál és fel-fel-fel-fel-fel figyel, amint gazdája csendesen mesél:

— Hogy mit tudok Kiss Béláról... Hivem köze tartozott, legjobb hivem köze... Soha sem gondoltam volna róla ilyesmit. Sokszor volt alkalmam vele találkozní, mert dolgoztattam nála. A cinkotai templomnál is ő végezte a bádogos munkákat. De a háztartásom számára is dolgozott mindenfelét, petróleum munkákat. Szerény, kedves, jómódura embernek ismertem, akár példaképem lehetett volna állítani a többiek elé... En, mint a plébánosa, igazán meg lehettem vele elégedve és arra, hogy ilyen szörnyűségre is képes volna, pillanatilag se gondoltam... Egy kicsit elszomorodott a plébános ur. Fájhat szívének nagyon, hogy ő, ki harminckét éve lelkiatja a cinkota-csömöri kerültek, egy családöt egyik legjobb hívében, istenfelő, templomlátogató Kiss Bétában”.

Leírja a gyilkos lakását is. Itt — mint mondja — „A falon közepén egy nagy szentkép, szép rámban.”

Könyveiről is beszél. Az egyik üzleti könyv fedőlapján ez találta:

Áru könyv.

!!! Isten nevében !!!

1905. év Február hó 1-én

Kiss Béla

Építő Bádogos és Szerelő

Budapest VIII., Kenyérmező-utca 1.
Hat felkiáltójel fogja közre az "Isten nevében" -t.

Majd alább: *"Kiss Béla könyvei között vallásos könyvek is vannak. Igy: Laurenz Sterne: "Predigten" című könyve is. Kiss Béla könyvei között egész csomó olyan röpivet találhat, mely a hipnotizálással foglalkozik. Aztán egy irott jegyzetet találunk. "Mérgek hatásától," ez a címe. Aztán mégint imakönyvek -következnek, majd versek és egy spíritizista könyv."*

Ha pedig ezek után azt gondolná valaki, hogy nekünk Szentes Béla riportja rosszul esik, nagyon tévedne. Nem. Szentes Béla nem veszedelmes, hanem mulatságos ember. Bármilyen paradoxonnak lássák: valóságos házikereszte a Világéknak. Vagy, ha "jobb" tetszik enftent-terribilese.

Szentes Béla, mikor Kiss Béláról riportot írván, útni akar a valláson, a vallás dicsőítőjévé válik. Azt akarja bizonyítani, hogy ime: ilyenek az "istenfielő, vallásos emberek" s-ebben a nagy iparkodásában komikussá lesz.

Mert mit is bizonyít Szentes Béla? Nem azt, hogy Kiss Béla vallásos volt, hanem, hogy vallásosnak mutatta magát és jöhizemű, becsületes, egyeneslelkű emberek ennek tartották.

Az utóbbi mellékes. A lényeg az, hogy még egy olyan kolosszá-

lis gazember is, mint a cinkotai asszonyirtó, azzal iparkodik más emberek szemét bekötöni, előttük jó, becsületes embernek látszani, hogy vallásosnak, istenfielőnek mutatja magát. Hangsúlyozzuk, hogy mutatja magát. Mert, hogy nem az, azt minálunk minden öreg falusi parasztasszony tudja. Csak Szentes Béláknak van olyan bárgyú felfogásuk a vallásosságról, hogy az a templomlátogatásban, a szentképek falraaggatásában, imakönyvek gyűjtésében áll. Nem, kérjük szeretettel, nálunk az ilyen embereket svindlernek hívják. Nálunk a vallásosság becsületes, Isten törvénye szerint való életet jelent. Ezt pedig még Szentes Béla sem tudja ráfogni a másik Bélára.

Hanem már most zárjuk le okoskodásunkat. Ha a Kiss Béla-féle gazemberek azzal iparkodnak maguknak jó hírnevet szerezni, hogy vallásosaknak mutatják magukat, ez annak a jele, hogy a vallásosságuk jó renomméja van az emberek előtt. Hogy a vallásos embert jónak tartják. A vallásos emberben biznak. A vallásos emberről, mint Szentes Béla is jelenti, nem gondolnak rosszat. Az ilyen körházonk fölött gazember nem adja ki magát oláhigánynak, hadseregszállítónak, vigécnek, galicianernak, szociáldemokratának, hogy bizzanak benne.

Bocsánat a szóért: még szabadkőművesnek sem. Még a Világ munkatársának sem. Nem. Mert azt gondolja, hogy mindezek nem szereznek neki az emberek előtt akkora becsületet, annyi bizalmat, mint, ha vallásosnak, istenfielőnek mutatja magát.

Mindössze ezt bizonyítja Szentes Béla riportja. Semmit mást. Pedig ő nem ezt akarta. Ez azon-

ban nem nekünk, hanem a Vallásosságunk kedjébe. Ugy kell, minnek tartanak ilyen ügyetlen embert.

Az Alkotmány szombati számában egy orvos levelét közli. A leveliről a többek közt ezeket írja:

Tisztelet Szerkesztő Ur! Egyik esti újság (mint látjuk, azóta Szentes Béla is) arról ír, hogy Kiss Béla "vallásos" volt. A lövészárókban küzdő katonák a fel nem robbant ellenséges gránátra azt mondják: *megdőgölt.* Ama delutánai lap kezdeményezése is egyszerűen megdőgölt...

Tisztelettel dr. K. J.

Rendben vagyunk!

Krix.

Fejérvármegye hadikórházai.

Etyeken

a kath iskolában van a kórház 50 ággyal, a folszerelést a sok élelmiszerral együtt a helyi jötekménység szolgáltatta, amely azonkívül 200 koronát is adott a kórház fedezésére. A kórháznak 262 beteget volt 10105 ápolási nappal, az élelmezés 270 K. került. Megtakarított tőkése 1120 K. van a kórháznak.

Az ápolást a község női közönsége vállalta és elismerést érdemlő módon állott mindenkor ennek az emberbaráti feladatnak, ennek a hazafias kötelességnek szolgálatában. Az adminisztráció veze-

tői dr. Burger Simon, Czaniak István, Teller Ferenc voltak.

Felcsutón

a község, különösen Vető Zsigmond huzgólkodása folytán, 80 ággyas igen celszerűen épített és minden kívánalomnak megfelelő barakot építtetett, amelyben 577 sebesült 22401 ápolási napon át élvezte a helyi társadalom emberbaráti szeretetét.

A lakosság bőven hozta adományait és így volt lehetséges, hogy a kincstár által megterített díjakból, ámbár a napi élelmezés 2 K 50 fillérbe került, ugyiszent a község 400 K. adományából a kórház minden szükségletet fedezni tudott.

A betegké ápolása körül Szemere Béláné, Vető Irén, Vető Flóra, Grünfeld Juliska és Izabella, Hajós Kornélia, Fábrián Gizella, Kardos Klára és -Erzsébet, Dávid Vilma és Irén, az adminisztrációnál pedig Vető Zsigmond és neje, dr. Kardos Sándor, Hajós József érdemelték ki a társadalom elismerését.

Gyurón

30 ággyas kórház volt az iskolában és a lakosság megfelelő módon járult hozzá a fentartáshoz. Megfordult a kórházban 90 katonára, az ápolási napok összege 3117, az élelmezés 2 K. 40 fillérbe került. Az ápolásban résztvettek Simon Ilonka, Keké Erzsike, Trexler Bözsike, Pásztor Zsófia, az adminisztrációt Garzó-Pál, Pásztor Mihály, Tóth A. István, Sunek Jánosné teljesítették.

Kajászfőszentpéter

a ref. iskolában állította föl 30 ággyas kórházat, amely 220 beteg-
get ápolat 4484 napon. A lakosság

TÁRCA.

Gyóni Géza új versei.

Gyóni Géza, a jeles költő, a háború alatt magasan szárnyaló költeményeivel maradandó helyet biztosított magának a magyar irodalomban. A harctérről küldött versei mind ragyogók, színesek, lelkesítőek. Gyóni Géza ott van Przemyslben s a többi ottani magyar honvéddel együtt ő is orosz fogságba került s jelenleg Szibériában van. Karácsonykor Forgács grófnő, a Magyar Vörös Kereszt Egyesület megbízásából meglátogatta s ott találkozott Gyóni Gézával is. Gyóni Géza egy kötetre való verset adott át Forgács grófnőnek, aki ezeket a verseket magával hozta. A versek egy vaskos noteszba vannak beleírva s tele vannak a háború reminiscenciáival és hazavágyással. A kötet első lapján a következő megrázó erejű néhány sor foglal helyet:

Miasszonyainknak, magyar Máriáknak, Akiknek szíve el nem fáradott
A reményegben és az imádságban,
S akikre szállnak fehér hóhullásban
Szibériából áldó sóhajok.

A borzalmas przemysli éjszaka kataklizmáját örökíti meg "Azón az éjszakán" című vers (a noteszban a hatodik levél) mely az emberi lélek megrázkódtatásának legfinomabb kilengéseit mutatja:

Azon az éjszakán
Mit álmodál, szelid szerelmem?
Azon az éjszakán
Nem sirt a szél a kéményekben?

Azon az éjszakán
Sohajlva hasadtak a szívek,
Azon az éjszakán
Keresztjén sirt a Megfeszített.

Azon az éjszakán
Csak jajsziót vitt a szél felétek.
Azon az éjszakán
Vérrel mosdott minden vétek.

Azon az éjszakán
Havas árokban, forró lázban —
Azon az éjszakán
Anyám fiatal arcát láttam.

Azon az éjszakán
Tízéves szöke gyerek foltam;
Azon az éjszakán
Játék-puska volt a markomban,

Azon az éjszakán
Te is tízéves lányka voltál
Azon az éjszakán
Fülemben volt egy régi zsolttár.

Azon az éjszakán
Mint egy falusi kistemplomban,
Azon az éjszakán
Olyan hívó kis gyerek voltam.

A grófné ibolyái.

Dela Combe grófnét mindenki ismeri Párisban. Pedig higgyék el, hogy Párisban nem oly könnyű dolog furcsaságot csinálni. S a dolog furcsasága csak akkor tűnik ki igazán, ha elmondom, hogy a grófné egész népszerűségét egy szerény ibolyacsokornak köszönhet. A grófné ugyanis mindig ibolyacsokrot hordott a kebelén. Lehet, hogy ezt az ibolyacsokrot észre sem vették volna az emberek, ha a grófné nem lett volna olyan veszedelmesen szép és bájos.

Akár a nagy operában jelent meg, akár a balon, akár a Bois de Boulogneban kocskázott, akár vadászaton vett részt, akár tengeri fürdőn volt, akár szárazföldi látogatásokat tett, mindig ibolyacsokrot hordott. Télen-nyáron, ősszel, tavasszal mindig volt a grófnéknak ibolyája s ezekről az ibolyákról egész Páris beszél. Mindenki azt szeretete volna tudni, kitől kapja a grófné az ibolyacsokrot.

A grófné már lánykorában

hordta az ibolyákat és hű maradt hozzájuk akkor is, a mikor férjhez ment. A férje, egy vén tábornok, úgy látta, hogy nem vette, hogy a felesége mennyire szereti az ibolyát, vagy, ha észre vette is, nem törődött vele. Egyáltalában nem sokat gondolt felesége dolgaival s alig egy esztendei házasság után meghalt.

A fiatal özvegy nem egyszer ostromolták meg a rejtelmes ibolyacsokor ügyében, de a grófné a kérdésekre csakis egy tiltakozatos mosollyal válaszolt. Még falusi magányában is épen olyan pontosan hordta az ibolyacsokrot mint Trouvilleban és Párisban.

Ez maga Vernilac ur mondotta nekem, a ki fölkereste a grófnét falusi magányában. A grófné megörült neki, mert egy öreg nényén kívül nem volt senki a kastélyban, a kivel kedvére beszélgethetett volna s őszintén szölvá kezdte unalmasnak találni az egyedülvalóságot. Vernilac is csak véletlenül kereste fel a grófnét, a ki nényen birtokán időzött, mert a fiatal embernek a birtoka épen szomszédos volt a nényen kiterjedt jószágával.

Folyt. köv.

SÖVEGJARTÓ vászonáruhaza, Barátok épülete.

Nagy választék

fehér és színes barchetok karton, schiffon és damastból. Különféle vásznak, törölközők, abrosz, lepdők és zsebkendőkből. Agy- és asztalterítők, szőnyeg- és matracszővetekből.

olcsó

szabott árak.

élelmiszerekkel, ágy, és fehérneművel látta el a kórházat, amelyben az élelmezés 2 K. 40 fillérbe került. Az ápolásban kiváltak ötv. Legza Gáborné, Tóth Dénesné, Patay Juliska, Weisz Ilona és Aranka, az adminisztráció teendőiben Babay Imre, Buzásy Sándorné, Paksy Józsefné, ifj. Patay Lajos.

HÍREK.

— Püspöki biztos a főgimnáziumban. Magdics István kánonokot a megyéspüspök a ciszterciák főgimnáziumába püspöki biztosnak nevezte ki.

— Egyházmegyei hírek. Látics György pázmándi plebánost a ráckevei plebánia-kegyurasa az ottani megüresedett plebániára a megyéspüspöknek bemutatva. Helyébe Pázmándra Dobrovoczky Béla segédlelkészt nevezték ki ideiglenes adminisztrátornak.

— Vöröskeresztes kintüntetések átadása. A székesfehérvári vöröskereszt egylet ápolóhölgyeinek vasárnap délelőtt 11 órakor áadták át a Magyar Király szalondoban ünnepély keretében a kintüntetések. Gróf Széchenyi Viktor főispán és dr. Saára Gyula polgármester lelkes beszédét tartották a kintüntetett hölgyekhez, akik a háboru alatt a sok munkával járó ápolónői tisztséget töltik be az egyes hadikórházakban.

— Zászlósi előléptetések. Dr. Pécsi Jenő főreliskolai tanárt, a Fejérmegyei Napló belmunkatársát, aki a 12. közgyűléséig az erdőben szolgáló ügyfolytában már egy éve a fronton volt, zászlóssá léptették elő. Kitűnő belmunkatársunk jelenleg itthon van kényszer szabadságra, amely után ismét a frontra megy.

— Ünnepély a vértessívecz szobornál. Fényes keretek között folyt le vasárnap délelben Ferdinánd bolgár cár és Erzsébet, Mária, Izabella főhercegnők szépeinek beverése a vértessívecz szoborba. A Városháza területén a város előkelősége zsufolásig megtöltötte, a szobor mellett a 17. honvédszázados egy sáza-da foglalt helyet, a helyőrség összes tisztikara teljes számban jelent meg, valamint a város és a vármegye előkelőségei, élükön gróf Széchenyi Viktor főispánnal, dr. Saára Gyula polgármesterrel és Szűcs Jenő alispánnal. A szögbeverési ünnepély előtt a 35. gyalogezred zenekara hangversenyt rendezett, amely alatt a város urileányai miniatűr vértessívecz szobrokat és képeslapokat árusítottak a közönség között fényes eredménnyel. Majd a zenekar a magyar és a császár himnuszra zendített rá, amely után gróf Széchenyi Viktor főispán rövid beszédet tartott s atána beverte a szoborba Ferdinánd bolgár cár arany szögét. Ezen aktus után a zenekar a

bolgár himnuszját játszotta. Ezután a királyi főhercegnők arany-szégeinek beverése következett, amely előtt gróf Széchenyi Viktor főispán újból rövid beszédet tartott. Megelőzőleg a Pro Patria hadijótközönségi egyesület szögét verték be a szoborba, amely alkalommal Tattay István középiskolai tanuló mondott rövid beszédet. Az ünnepély befejezése után a kivezényelt honvédszázad verte be a honvédek szögét.

— Katonai kintüntetések Szabó Izidor 17. népfelkeltő gyalogezredbeli főhadnagyi. Czeglédy Gyula a 9. népfelkeltő huszárosztálynál beosztva 17. honvédszázados gyalogezredbeli tartalékos hadnagy, gazdasági tiszt, dr. Révész László 69. gyalogezrednél beosztott népfelkeltő segédorvos legfelsőbb dícsérő elismerést kaptak.

— Hősli halál. Kozma József, mári 17. honvédszázados népfelkeltő 1915. évi december 8-án az olasz harctéren hősi halált halt. — Brichter József, 20 éves, mári születési várpalotai bányamunkás, 69. gyalogezredbeli népfelkeltő ez évi február 28-án az olasz harctéren vészelt el a hazáért.

— Városok gyűlése. A városok és községek fejlesztő részvénytársasága hétfőn Budapesten gyűlést tartott. Székesfehérvárt dr. Saára Gyula polgármester képviselte.

— Halalozások. Összinte részvételt vettük a gyászban, hogy iparostársadalmunk egyik munkás, és tekintélyes tagja, Vegh Gyula festő, hosszú és kínos, de nagy türelemmel s keresztény megadással viselt betegség után egyházunk szentiségeivel ellátva hétfő virágóra 20 éves korában elhunyt. Temetés kedden d. u. fél 5 órakor lesz a Símor-utcai gyászszobából. Az engedéltel személtve szerdán 8 órakor lesz a papnyelvi templomában. Gáspár Endre mári áll. polg. isk. tanár életének 51. és boldog házaságának 26. évében e hó 12-én reggel fél 7 órakor váratlanul elhunyt. F. hó 14-én, d. u. 3 órakor helyézték a mári református sirkerben örök nyugalomra.

— Illetménykiutalás. A polgári kocsisok és munkások, akik a hadseregnek tettek szolgálatot, esetlegesen járó hátralekös illeményeket megkapják, ha folyamodnak érte. A folyamodványt tartózkodási helyükre nézve az illetékes császári és királyi katonai parancsnoksághoz kell benyújtani. A kérvényhez csatolni kell az elbocsátási okmányt eredeti példányban, továbbá a szolgálati minőség, bevonulásuk helyének megjelölését.

— Megfellebbezték a nyugdíjszabályrendeletet. Megírtuk, hogy Juth István nyugalmazott városi főszámvévő megfellebbezte a nyugdíjszabályrendeletet, amely természetesen a tisztviselői karban óriási vissza-tetszést szült. Most halljuk, hogy Holly Géza ügyvéd, városi bizottsági tag is megfellebbezte a nyugdíjszabályrendeletet.

— A tüzenhetes honvédek bolgárkérészte. A honvédelmi miniszter pár évvel ezelőt kelt rendelkezésére annak idején a mi honvédek szá-mára is rendezték be bolgárkerítészet, amelynek céljaira — mint tudjuk — a város a Sörpinca-átca végében levő földjéből adott át néhány holdra volt. Azóta ebben a kertben, amelyről mellesleg megjegyeztük, hogy kerti művelésre nem éppen alkalmas, szorgosan folyik a munka. Bár a föld vizenyős, rétek közé ékel, tehát igen igen gyomos természeténél fogva nehéz munkát kellett végezniük honvédeknek, ma már igen szép kertjük van, amely nemcsak a befektetés kamatait hozza meg, de szép jövődelmet is nyújt. Igaz ugyan, hogy mint ez idén is, csaknem minden évben itt is, ott is előnti a víz egyes részeit, a szakképzett kertészeket azonban ez sem hozza zavarba: amint eltakarodik a víz, azonnal bevetik valamiféle alkalmas vete-ménnyel. A kertészetek, amelyek meleggályaiban már remek uborkák látható, kiegészítve a gyönyörtlen berendezett méhes, ahol közel 50. család méh dögicéssel. Habár a kezdet nehézségei itt is érezhetőek, rövid pár év alatt ez lesz a város legnagyobb és legszebb méhészete.

A bolgárkerítészet vezetésének gondja ezenfelül a laktánya hátsó udvarában elhelyezett házinyul, baromfi és sertéstenyésztő telep, amelynek különösen nyulállománya (több mint száz darab) érdemes a megtekintésre. A bolgárkerítészet állandó vezetője Boros törzsrösmester, aki egy időfól-ődöre kirendelt tiszt felügyele és a legénység soraiból kiválókat, szakképzett erőket, valamint megfelelő munkás-csoportok segítségével igazán dícséretes eredményt mutatott föl. A ker-

tészet ma már nemcsak az ott dolgozó munkásoknak szolgáló okulás, hanem — mint halljuk — időnkint a példának valóságban való bemutatása mellett szakelőadások útján is oktatják az ezred legénységét.

— A Vöröskereszt közgyűlése. A székesfehérvári Vöröskereszt vasárnap tartotta két év után rendes közgyűlését, amelyen az egylet vagyonyáról és munkásságáról számoltak be. A bemutatott számolókat a közgyűlés tudomásul vette, s a szokásos felmentvényt megadta. Az egylet tisztikara és választmánya a régi maradt, amelynek a közgyűlés közönséget szavazott az önzetlen fáradozásért.

— Bécsbe viszik a fogasokat. A balatoni Halászati Társaság, amelynek Siófokon van a főtelepe, legutóbb olyan szerződést kötött egyik bécsi céggel, amely szerint halanyagának felét a bécsi szültséget fedezésére az osztrák fővárosba fogja szállítani. Ebben a dolgban remélhetőleg beleszóli a földmivelésügyi miniszter is, aki-nek a hatáskörébe tartozik a halászati társaság fölött való felügyelet mert a mostani magas husárak mellett az országos érdek hogy a balatoni halak elsősorban a mi szültségtőlünk kielégítésére szolgáljanak.

— 2000 elpusztult légi jármű. A világháboru kezdete óta elpusztult léghajók és repülőgépek száma kétezerre emelkedett. Megjegy-zendő, hogy ennek a feyvernem-nek vannak a legnagyobb veszteségei.

— A szecskavágógép áldozata. Király Mihály 6 éves pákozdi fiucskának a szecskavágógép bal-kezén két ujját összezoncolta. A kis Királyt beszállították a Szent György kórházba.

APOLLÓ-mozgósínház.

Kedden május 16. és 17. nap Szerdán

A Decia-filmgyár szenzációja.

SHERLOCK HOLMES

detektív mator kalandja

Sikoly az éjszakában

Detektív-szín-mű 4 felvonásban.

Irta, rendezte és a főszerepet játsza:

ALWIN NEUSS

világhírű német szín-művész.

Sherlock Holmes diadalt aratott és diadalt arat a film is.

Remek kiegészítő műsor.

Előadások fél 7 és 9 órakor. — Rendes helyárak.

Fűzőim, melyek pontos méretek

Kalap-újdonságok naponta érkeznek.

alapján vannak elkészítve a legolcsóbb ártól a legfinomabb minőségig vannak raktáron.

Radó

női divat különlegességek üzlete, Nádor-utca 1. sz. — Telefon 341.

— A cinkotai tömeggyilkos székesfehérvári áldozata? Pajor József székesfehérvári rendőrnök még 1906-ban elűnt Erzsébet nevű leánya. Vaskó Györgyné budapesti polgári iskolai igazgatójánál szolgált s egyszer csak nyomavesztett. Pajor Erzsébet után nyomban megindult a nyomozás, s urnoje az akkori kihallgatás alkalmával azt vallotta, hogy a leány egy fiatal emberrel ismerkedett meg Cinkotán, aki elcsalta a leány pénzét. A rendőrség kutatott a leány után, de eredménytelen maradt a kutatás. Most, hogy a páratlanul álló tömeggyilkosság napfényre került, Pajort is kivették a hullákhöz, hogy esetleg valamelyikben leányára fog ismerni. A rendőri jelentés szerint egyikben sem ismerte fel leányát. A gyanu azonban még mindig fennmaradt, hogy Pajor Erzsébetet is a bestialis Kiss tette el láb alól. A későbbi nyomozás még fényt deríthet ezen elítélésre is.

— A második razzia. Géczy Állomásparancsnok, Schmidt ezredparancsnok és a rendőrség érdeme hogy az állandó razzia tartásokat életbe léptették a külterületi tervnyak megszüntetésére, amelyben rendszerint katonák szerepelnek. A második ilyen razzia vasárnap éjjel volt. A razziáknál az állomásparancsnok intézkedése huszárőrjáratok is részvesznek és a rendőrséggel közösen végzik a tisztító munkát. Vasárnap az Öreghegyen és a Maroshegyen volt razzia, természetesen a szokott eredménnyel, vagyis egy csomó tervnyázó... letartóztatásával. Az Öreghegyen Ösváth titkos rendőr volt a razzia vezetője. Stancsik Istvánné szatócs üzletében éjjel 11 órakor négy 35. gyalogezredbeli katonát találtak két leány társaságában. A katonáknak természetesen kimaradást engedélyt sem volt, s mikor a huszárőrtárat előállítani akarta a megcsipett dorobozó vitéz hadifiaát, az egyik a kerítésen keresztül menekülni próbált, de veszítette, mert a huszár kard abban a pillanatban a fejében termelt gyengéd figyelmiztetésül, hogy jó lesz maradni. Bekísérték a őket a katonai parancsnoksághoz, Stancsikné ellen pedig megindult a jövedéki kihágás, mert a boltyában alkoholt engedett inni a katonáknak.

A másik razziát Szűcs István rendőr vezette szintén huszárőrtáratlalt is találta mulatozó katonákat, hármát a 35. gyalogezredből. Mikor a razzia be akarta kísélni őket, ellenszegültek, mire a huszárőrtárat a manichert a vitézkedők gyomrának szegezte. A villogó szurony, meg a halált lehelő puskacső egyszerre lehűtötte a hőskököket. Jobbnak látták az engedelmességet, mint egy esetleges golyót a gyomorban. A vizsgálat megállapította, hogy a letartóztatott katonák a lábadozó osztagból valók. Hogy ezeknek se lesz kedvük egyhamar görbenapót csinálni, arról az állomásparancsnokság fog gondoskodni.

— Lügköndatot ivott. Dinnyési tudósítónk írja: Belya Mária 20 éves beregmezei munkásléány, aki az ottani uródelomban van alkalmazva, szégyenében lügköndatot ivott s súlyos sérüléseket szenvedett. Belyát ugyanis a foglyok parancsnoka figyelmeztette, hogy ne barátkozzék az oroszokkal. Emiatti szégyenében öngyilkosságra határozta el magát. Beszállították a Szent György kórházba.

— Hangverseny a vármegye-házán. A zeneiskola növendékei május 13-án szombaton este a vármegye-házán jól sikerült hangversenyt rendeztek, amely ismét bizonyítékul szolgált, hogy zeneiskolánknak kitünő tanári kara van. A hangversenyen a következők szerepeltek teljes elismeréssel: Klökner Sarolta, Pangl Mariska, Seib István, Apt Ödön, Galambos Gáspár, Szócs István, Orbán Antal, Balassa Mötild, Vas Endre, Kúnos Kornél, Apt Kamill Pék János Véber Zoltán, Gergely Jenő, Hirschenstein György, Farkas László, Horváth Gyula, Kiss László, Horváth Géza, Schmidt Ottó, Jókai Alajos, Karl Ernő, Kurelec Viktor, Tosch Nándor, Farkas Zoltán, Karl Tibor.

— Utcai inzultus. Megirtuk, hogy egy gyalogos közlegény fényes nappal a Deák Ferenc utcában a legdurvább módon inzultálta egyik előkelő urleányunkat. A katonai hatóság a legszigorubb vizsgálatot indította a katonára ellen, aki a hatodik landwehr csapatához tartozik, s mint lábadozó a Budai uti barakk-táborban van elhelyezve. A büntetés olyan lesz, amely mindenkora elveszi a kedvét hasonló brutális komiszás elkövetésétől.

— Bojtorjánhajszees korpasodás, hajhullás ellen kitűnően bevált szer, üvege 1 korona 30 fillér. Kapható Szűcs Róbert Magyar Korona gyógyszerárában Kossuth u. sarkán.

— Crème de lactaine saját némében páratlan hatású arcbőrszépítő, finomító készítmény, ezen tejrém teljesen ártalmatlan, a bőrt egyszerű használat után bársony puhavá teszi, pattanásokat, szemölcsöket, májfoltokat gyorsan elmulasztja. Kapható Szűcs Róbert Magyar Korona gyógyszerárában Kossuth-utca sarkán. Ára 1 kor. 20 fillér.

— A Székesfehérvári Hitelszövetkezet tulajdonát képező Deák Ferenc-utca 4. szám alatti ház szobában kézből eladó. Tudakozni lehet a Hitelszövetkezet helyiségében Távirdu-utca 6. sz. alatt hetenkint csütörtökön és szombaton d. e. 9-12-ig, vagy dr. Klauz György kanonoknál, az intézet elnöknél Szent István-utca 12. sz. alatt.

Nagyszerű újítás folytán gyermekföltvételek a legsikerültebben készülnek VIRAG műtermében Rákóczi-utca 5. Szolid egységű árak. Telefon 334.

Dr. PROHÁSZKA OTTOKÁR HADIÁRVAHÁZ

ügyét segíti elő, ha Ottokár-levélező bélyeget használ, amely a kiadóhivatalban kapható.

Az Apolló mozgószínház hírei.

Sherlock Holmes az Apollóban. Alwin Neuss, a hírneves német színművész új Sherlock Holmes sorozatának első része „Sikoly az éjszakában” című 4 felvonásos leiket lebilincselő detektív dráma, mely a Decla filmgyár fenomenális alkotása. Nem a sablonos detektív darabok közül való ez a film, hanem a mesterien felépített s minden részletében hatásos bűnügyi regények egy nagyszerű példánya, mely alkalmat nyújt Sherlock Holmes bámulatos nyomozó képességének igazolására. A XX. század legizgalmasabb bűnügyi problémáját oldja meg e darabban, a főszerepben

Alwin Neuss egyik leoszebb sikerét aratta; méltó Sherlock Holmes nevéhez, amely ma már fogalmat jelent. A szenzációs sikerű filmet kedden és szerdán mutatja be az Apolló színház. Előadások fél 7 és 9 órakor. Rendes helyárak.

Székesfehérvár szab. kir. város törvénytátozásának gazdasági munkabiztosítása.

6344/1916. sz.

Hirdetmény.

Minden mezőgazda, akinek a kaszási, aratási, behordási és cseplési munkálatokhoz katonai munkásra, vagy igaerőre szüksége lesz, szükségletét a gazdasági munkabiztosítás hivatalos helyiségében (Zichyház II. emelet) e hó 15, 16, 17-én délelőtt 9 óratól 11-ig bejelentheti.

Dr. Saára Gyula
polgármester.

Székesfehérvár szab. kir. város polgármesterétől.

2137/1916. közel. szám.

Hirdetmény.

A tengeri bevásárlására való tekintettel a hadminiszter felhatalmazta a Haditermény Részvénytársaságot, hogy a hadsereg részére vásárolt valamint a rekvirált tengeriből a hadsereg részére átvett tengeri után folyó évi május hó 8-tól kezdve metármázsánkint 25 fillér, összesen tehát 3 korona 25 fillér örzési és gondozási díjat fizessen ki a készlettelajdonosnak.

Dr. Saára Gyula,
polgármester.

APRÓHIRDETÉSEK.

Keresek középkori magányos nő házvezetőnőnek, aki a házi teendőkben jártas és azt végezni hajlandó, jelentkezzen a Sörház malomban.

Eladóház és szőlő a Hal-tér 9. számú emeleti ház és az Öreghegyen egy 7 oktályos szőlő, szép présházzal két nagy pincével szabadkézéből eladó. Bővebbet Hal-tér 9. sz. alatt az emeleten.

Üres szoba, használatlalt vagy butorral azonnal kiadó. Lakatos-u. 7. szám.

Kigyó-utca 6. számú ház melyen 3 szoba, veranda gyümölcsös, kert van augusztus 1-re kiadó.

Használt ablakok, jökáran levők, eladók, Halász-utca 4. sz. alatt.

Gyerekkocsik legolcsóbbtől a legfinomabbig Gerendai Gyula vászonn, fehérműt, gyermekkelengye üzletében kaphatók, Székesfehérvár, Kossuth-u. 4.

Jozsef-utca 1. szám alatt 3 szobás utcai lakás aug. 1-re kiadó. Tudakozni lehet Rákóczi-u. 23. sz. alatt.

Fejes-saláta, sóska, nürnbergi édes toma, krizantímó és paradicsom-palánta kapható Széchenyi-u. 26. sz. a.

Bösendorfer-zongora eladó. Cim kiadóban.

— Ujtás a női reform-fűzők tervén; gyári lerakatot sikerült megszerezni egy higienikus „Rádium” reform-fűzőkből, melyek a gyomot teljesen szabadon hagyják, csak a hasat és csipőt fűzik, kényelmes járást és szabad mozgást biztosítanak, ülésnél nem hátrányosak. — Vételnél feltétlen csak „Rádium” fűzőt tessék kérni! Egyedüli elárultás egész megyére Vermes Frigyesnél. Blous ujdonságok állandó rak-tára.

Értesítés.

Alulírottak van szerencsénk értesíteni a n. é. közönséget, hogy közös elhatározással folyó évi május hó 14-től, további intézkedésig az országos vásárok kivételével, üzleteinket minden vásárnap zárva tartjuk. Árur senkinek ki nem adunk, sem ki nem adatunk. Üzleteink ajtajait és kirakatait pedig teljesen lezártuk.

Kérjük a n. é. közönséget, hogy bevásárlásait lehetőleg úgy intézze, hogy ezen lezárási napok szükségleteikben ne akadályozzák. Székesfehérvár, 1916. május 8.

Tisztelettel

Schlamadinger Antal és Fla.
Schlamadinger Gyula,
Krén Ignác,
Grósz Bernát,
Fodor Jenő,
Klein Márkus Fiai,
Langermann Vilmos.

Telefon 233. Tefon 233.

Hétfőn és kedden,
május 15. és 16-án

A bugaczi kis király.
Böhözt a 3 felvonásban.

Nagyszabású pótműsor, közte Háborus aktualitások.

Előadások 7 és 9 órakor.
Rendes helyárak.

Haszonbérlet.

Velencén, Fejérmegyeben 202 hold egy tagban lévő birtok vétesséi, szalma, takarmány és gazdasági épületekkel ellátva

f. évi október 1-től

több évre haszonbérbe adatik. Külön tavi vadászterületi jog. Értekezni lehet, Távirdu-u. 7. sz. alatt.